

HERREN SOM KILDE, MIDDEL OG MÅL FOR ALT LIV

1. SJELEN ER ROTEN TIL ALT LIV

I Skriften blir har ethvert menneske beskrevet med en kjerne. Denne kjernen kalles ofte for «hjertet», men er noe mye mer en en blodpumpe - en del av anatomen. I Skriften fungerer hjertet nærmest som en hovedsentral for alt som har med livet vårt å gjøre: det være seg tanker, ord eller gjerninger.

Hjertet, eller «sjelen» om dere vil, er udødelig, for den er det i det gudskapte mennesket som både strekker seg etter og som gjør det mottagelig for Guds nåde. Men sjelen er ikke guddommelig; ingen gud gjemt i mitt indre, som skal lokkes frem og pusses på, som en stygg andunge som egentlig er en flott svane.

I én av Narniabøkene sine, skriver C.S.Lewis om den ufordragelige Eustace, en bortskjemt viktigper som ufrivillig blir med to av de andre barna til det mystiske landet. En dag stikker han av fra de andre, og kommer til en dragehule - fylt av en enorm skatt. Grådig tar han for seg av skatten, men blir trett og sovner i haugen av gull og edle stener. Da han våkner har han selv blitt en drage. Selv om han i begynnelsen aner de muligheter han nå har til å hevne seg på de andre for all den urett han føler han har måttet tåle, skjer det noe i møte med dem. Han møtes av godhet og kjærlighet, og han begynner å

innse at det ikke var de andre, men han selv som hadde vært ond og oppført seg som ond. Han angrer. Han ønsker forandring, og drar tilbake til hulen der han forgjeves forsøker å skrape av seg skjellene på kroppen. Men det gamle skinnet erstattes av et nytt. Der møter han Løven, Aslan, som sier: «Du må la meg få kle av deg.» Etter å ha skrellet skjellene av Eustace, kaster Aslan ham ut i vannet. Da gutten stiger opp av vannet, var han igjen blitt en gutt som før.

Her må vi si to ting: for det første skjer ikke forandringen fordi Eustace skjerper seg, men ved at Aslan griper inn. For det andre må det sies: Selv om Eustace igjen var blitt seg selv, noe han fortsatt bar preg av, avslørte gode ord og gode handlinger at det hadde skjedd noe: en sinnsforandring. Et metanoia. En omvendelse. I en annen bok skriver samme forfatter - nærmest på Herrens vegne:

Gi meg alt. Jeg vil ikke ha litt av deres tid, noen av pengene deres og litt arbeidet deres. Jeg vil ha dere selv. Jeg er ikke kommet for å plage deres naturlige jeg, men for å drepe det...Jeg skal gi dere et nytt liv i stedet. Ja, jeg skal gi dere meg selv: min vilje skal også bli deres.¹

2 HERREN KRISTUS ER ROTEN TIL ALT HELLIG

¹ Fra C.S.Lewis: *Se det i øynene*

I Skriften trer Herren Jesus Kristus frem som Det nye mennesket: Den annen Adam. Han er kjernen, utgangspunktet veien mot målet for hvert et menneske: «*I ham er alle ting skapt, de i himlene og de på jorden, de synlige og de usynlige*» synger Kirken. «*alt er skapt ved og til ham.*»² I det lyset kan vi forstå Herrens egne ord når han sier: «*Den som ikke er med meg, er mot meg. Den som ikke samler, den sprer.*»

De harde ordene Herren Kristus her bruker om fariseerne i dagens evangelietekst faller på bakgrunn av at de tilskrev den onde det gode Jesus gjorde ved å gi blinde synet igjen, få de døve til å høre og stumme til å prise Gud. Ved sin anklage fornektet de ikke bare Jesus som Messias, men også Guds gode gjerning i og med folket sitt. Ånden skaper tro. Troen ytrer seg i bekjennelse og gode gjerninger. Men hvor kommer fornektelsen fra?

Jesus fraskriver ikke her ikke-troendes evne og gode vilje til å gjøre godt. Det er det mange eksempler på, og englene selv synger om Fred på jorden blant mennesker av god vilje. Alt det gode, sanne og skjønne har sitt utgangspunkt i Ham som er Sannheten, er Den gode og Skjønne.

Herrens ord retter seg mot oss som tilhører Guds folk. Evangelieteksten innledes med Herrens oppfordring: «*La enten*

² Kol 1,16

treet være godt og dets frukt god, eller la treet være dårlig og dets frukt dårlig; for på frukten skal treet kjennes.»

Da vi ble døpt, ble vi knyttet til Det nye menneske alle er skapt til å høre til, og vi mottar vårt liv og vår vekst fra Ham. På samme måte som i brevet til den hellige Jakob, formanes vi til å leve i pakt med det vi har mottatt: «Den visdom som er ovenfra, er først og fremst ren, dernest fredsommelig, rimelig, ettergivende, full av barmhjertighet og gode frukter, uten tvil, uten skrømt.»

3. HELLIGÅNDEN ER ROTEN TIL ALT HELLIG LIV

Den hl. Jakob skriver om Visdomen ovenfra. I Skriften er Visdommen ofte et navn på Guds Ånd. I Den Hellige Ånd har vi fått del i det Livet som har Har Jesus Kristus som kilde og vilkåret for alt liv og all vekst. Der det er liv, er det også vekst og modning. Der det ikke vokser og modner, er det heller ikke lenger noe liv. Slik det er rundt oss, er det óg i det åndelig livet.

For å spissformulere det: Når vi feirer helgenene, er det ikke først og fremst deres godhet, fromhet eller gode gjerninger vi feirer, men at alle disse dyder viser i hvem de har sin rot, sitt utgangspunkt og sin kilde; at Herren har vunnet skikkelse i dem, for å si det litt gammeldags.

Derfor skal vi ha Samuel som forbilde: han gjorde det som var rett i Herrens øyne og var en sann Guds mann fordi han lærte å

se etter Guds nærvær og gjerninger, bedømme dem rett og til å lytte oppmerksomt til hva Gud ville si ham. Det han sa og gjorde viste at han var fylt av Guds egen Ånd.

I dag er det vi som oppfordres og utfordres: Er vi åpne for å få øye på Guds gode gjerninger? Skikker vi oss slik at det vi sier og gjør det som er i samsvar med Guds ord og Kirkens tro og lære?

For i dag sier Herren til oss gjennom Kirken:

Lytt til Ordet. Be regelmessig. Ta i mot Herren ved Bordet. Gjør bruk av botens, eller skriftemålets sakrament. Gjennom Herrens nådemidler kan nåden vokse, sinnet forandres og troen gro. Slik kan vi få hjelp til å leve og å handle slik at treet blir godt, og fruktene gode.

Til ære for Faderen, Sønnen og Helligånden, som var, er og blir den ène sanne Gud fra evighet og til evighet.